

21 בנובמבר 2012

מבצע עמוד ענן - עדכון מספר 7 (21 בנובמבר 1300)

פגיעה קשה בבניין מגורים בראשון לציון כתוצאה מפגיעת רקטת פג"ר 5
(דף הפייסבוק של משטרת ישראל, 20 בנובמבר 2012)

כללי

1. ביממה האחרונה חלה הגברה בהיקף ירי הרקטות והחמרה במידת הקטלניות שלו (שני ישראלים נהרגו, האחד חייל צה"ל והשני אזרח עובד משרד הביטחון). בלט ירי שלוש רקטות ארוכות טווח האחת לעבר ראשון לציון (שגרמה נזק רב לבית מגורים) ושתיים, שנפלו דרומית לירושלים. לכל אלה נוסף פיצוץ באוטובוס באמצעות מטען, בלב תל אביב, שגרם ל-23 פצועים (מהם אחד באורח קשה). כל זאת, להערכתנו מתוך ניסיון של ארגוני הטרור ליצור "תמונת ניצחון" על רקע ההערכה, כי הפסקת האש עשויה להיכנס לתוקף.

2. כוחות צה"ל ביצעו ביממה האחרונה תקיפות אינטנסיביות, שהוגברו בליל 20-21 בנובמבר. במסגרת זאת הותקפו תשתיות טרור, פעילי טרור, חוליות ירי ואתרים שלטוניים (המשרד לביטחון פנים, מתחם שיטור, מערך מנהרות דלק לרצועה).

3. המגעים המדיניים להפסקת אש (אליהם הצטרפה שרת החוץ האמריקאית, שדילגה בין ירושלים לקהיר), עדין לא הניבו תוצאה. על פי מקורות פלסטינים קיימת מחלוקת בין גישה הגורסת הפסקת אש ותו לא, לבין גישה מרחיבה, שבמסגרתה יכללו בהסכם מכלול נושאים אותם רוצים הפלסטינים

לקדם (הסרת ה"מצור", מתן חופש פעולה לדייגים, היתר לחקלאים פלסטינים לעבוד בקרבת גדר הגבול).

פיגוע באוטובוס בתל אביב

4. על פי **דיווח ראשוני** ב-21 בנובמבר בסביבות 1200 התפוצץ מטען באוטובוס בלב תל אביב. על פי הערכות המשטרה הונח המטען מתחת לאחד המושבים באוטובוס. כוחות המשטרה מחפשים אחר המבצעים.

5. בפיגוע נפצעו 23 בני אדם, אחד באורח קשה, אחד באורח בינוני השאר באורח קל. כל הפצועים פונו לבית החולים איכילוב הנמצא בסמוך למקום הפיגוע. שום ארגון טרור לא קיבל עד כה אחריות לביצוע הפיגוע.

ירי רקטות לעבר ישראל

6. ביממה האחרונה חלה הגברה בהיקף ירי הרקטות והחמרה במידת הקטלניות שלו. זאת, להערכתנו, מתוך מגמה ליצור "תמונת ניצחון" על רקע הפרסומים, כי הולכת וקרבה הפסקת אש. עיקר הירי כוון לעבר ערים מרכזיות בישראל. כמות הפגיעות והנפגעים הייתה רבה יחסית לימים הקודמים. **שני בני אדם (חייל ואזרח) נהרגו**. חייל מילואים ואזרח נפצעו באורח קשה.

7. הפגיעה הקשה ביותר הייתה בעיר ראשון לציון כאשר בשעות הערב (בסביבות 1800) פגעה רקטה ארוכת טווח ישירות בדירה בקומה השישית של בבניין מגורים. הפגיעה בבניין גרמה לנזק רב לבנין ולבניינים סמוכים כמו גם למכוניות, שחננו בחנייה. ארבעה בני אדם נפצעו. זו הייתה הפעם הראשונה, שבה רקטה גורמת לנזק משמעותי במרחב גוש דן.

8. להלן אירועי ירי בולטים נוספים במהלך ה-20 בנובמבר:

א. באר שבע - בשעות הבוקר נורה מטח לעבר העיר. אחת הרקטות פגעה בבניין מגורים. מוקדם יותר פגעו רקטות באוטובוס, מכוניות, מגרש כדורגל ומספר מבנים.

ב. ירושלים - בשעות הצהריים (1413) נורו שתי רקטות ארוכות טווח לעבר ירושלים. אחת הרקטות נפלה בגוש עציון. השנייה באזור חברון. ירי הרקטות לעבר ירושלים התרחש זמן קצר לפני הגעתו של מזכ"ל האו"ם באן קי מון לבירה. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

ג. בשעות הצהריים פגעה רקטה ישירות במפעל במועצה האזורית שדות הנגב. רקטה נוספת נפלה במבנה בישוב בשטח המועצה האזורית חוף אשקלון.

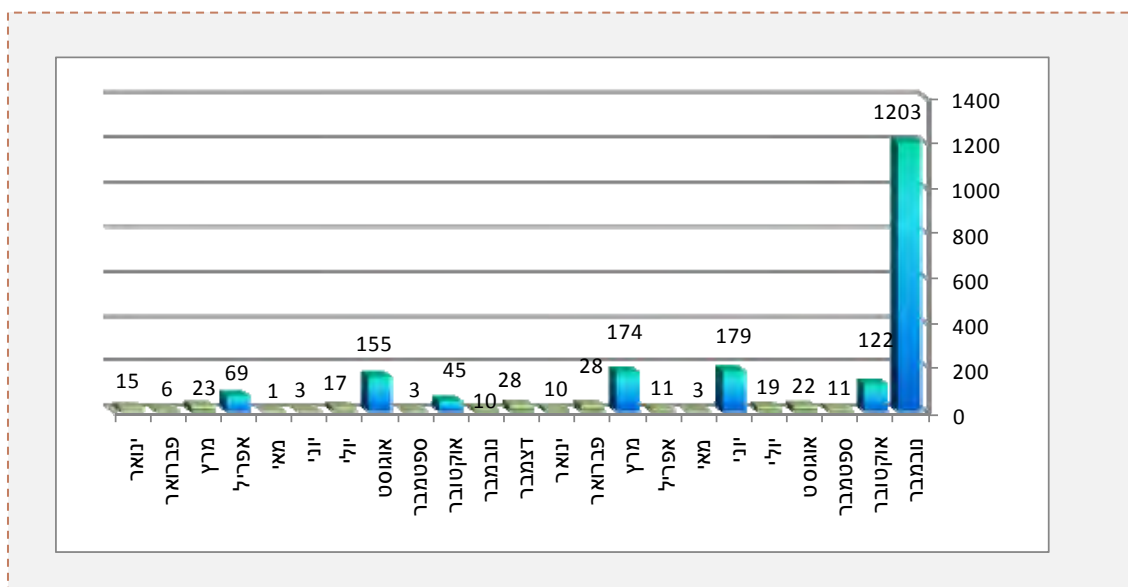
ד. אשדוד - ב-1600 נורה מטח לעבר העיר אשדוד. באחת הרקטות פגעה במבנה. ארבע רקטות יורטו. במהלך ליל 20-21 בנובמבר (בסביבות השעה 0300) נורו שש רקטות לעבר העיר אשדוד שתיים מהרקטות יורטו ע"י מערכת כיפת ברזל. השאר נפלו בשטחים פתוחים.

9. במחצית הראשונה של ה-21 בנובמבר, במקביל למאמצים המדיניים להשיג הפסקת אש, נמשך ירי הרקטות מרצועת עזה. בשעות הבוקר נורו מספר מטחים לעבר אשקלון. כמו כן נורו רקטות לעבר באר שבע, יישובי המועצה האזורית באר טוביה (שם נפגע בית ישירות), וישובים נוספים..

נתונים סטטיסטיים

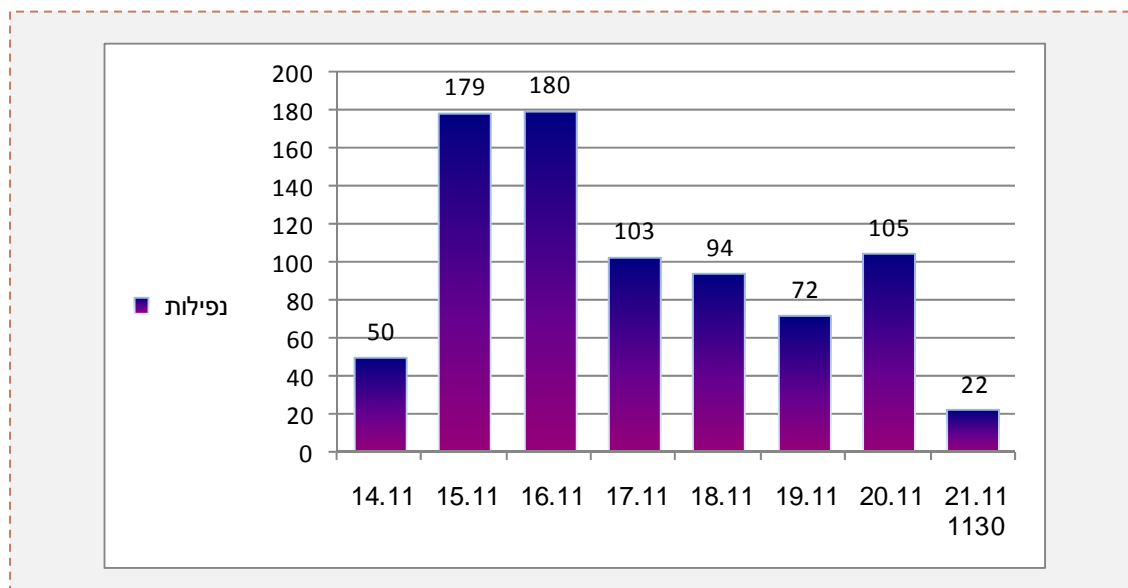
10. סה"כ נפלו במהלך היממה האחרונה כ-105 רקטות. בבוקר 21 בנובמבר (נכון ל-1130) נפלו בשטח ישראל כ-22 רקטות. מתוך הרקטות, שנורו במהלך 20 בנובמבר, היו שלוש רקטות ארוכות טווח (שתיים לירושלים ואחת לראשון לציון). סה"כ מתחילת מבצע "עמוד ענן" נפלו בישראל 805 רקטות ולמעלה מ-1,300 רקטות שוגרו.

נפילת רקטות מאז תחילת שנת 2011

הערה: גרף זה ממחיש היטב את סבבי ההסלמה העיתיים ואת התכיפות ההולכת וגוברת שלהם בחצי שנה האחרונה עד למבצע "עמוד ענן". בגרף נכללות 805 נפילות במבצע "עמוד ענן", שעדיין לא הסתיים.

נפילות של רקטות בדרום ישראל בחתך יומי מאז תחילת מבצע "עמוד ענן"

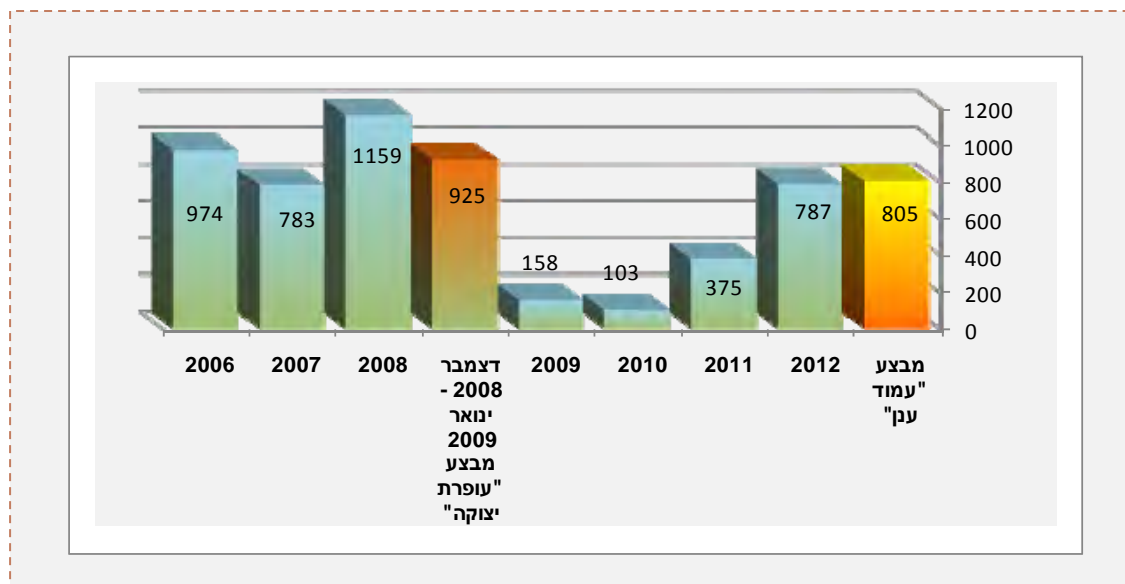

✓ נכון ל-21 בנובמבר 1130 .

✓ סה"כ נפלו עד כה במהלך המבצע 805 רקטות בשטח ישראל ולמעלה מ-1,300 רקטות שוגרו.

✓ 12 רקטות היו רקטות ארוכות טווח (מעל ל-40 ק"מ). 8 נפלו /יורטו באזור גוש דן ו-3 בירושלים.

נפילת רקטות בדרום ישראל בחתך שנתי, מאז השתלטות חמאס על רצועת עזה

* על בסיס אומדן של 805 נפילות נכון ל-21 בנובמבר 1130 .

קבלת אחריות על ירי הרקטות ופצצות המרגמה

11. בבחינת הודעות קבלת האחריות של הארגונים השונים עולה, כי **חמאס** ממשיכה להוביל בקבלת אחריות על ירי הרקטות ולאחריה, **הג'האד האסלאמי בפלסטין**. כמו כן מדווחים על ירי רקטות ארגונים נוספים דוגמת וועדות ההתנגדות העממית, החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין, החזית העממית לשחרור פלסטין, גדודי חללי אלאקצא והתארגנויות המזוהות על הג'האד העולמי (אתרי הארגונים).

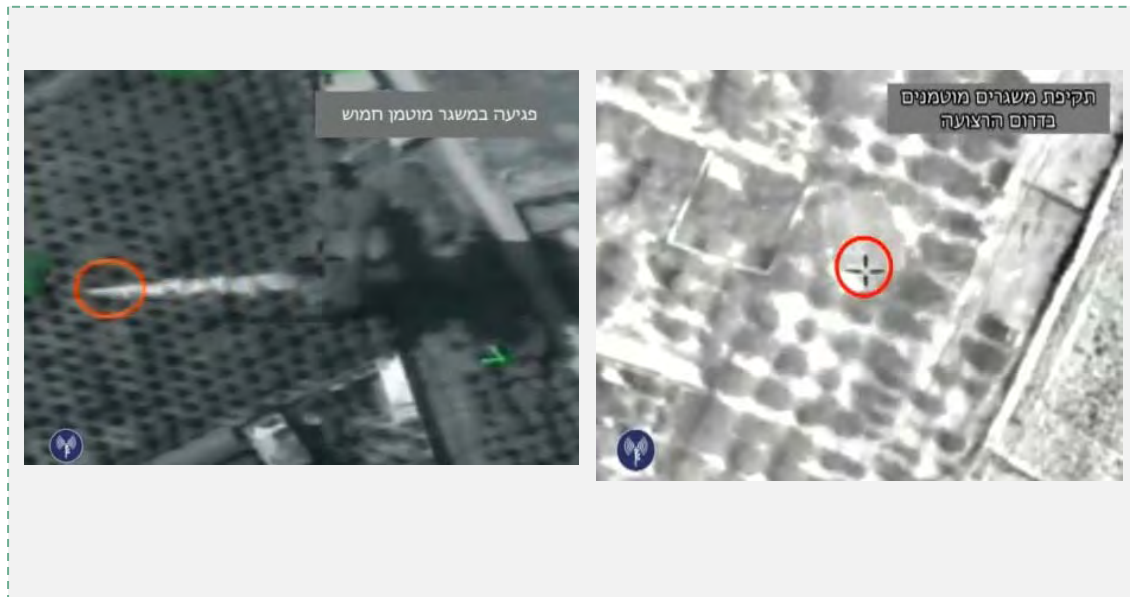
פעילות צה"ל

תקיפות אוויריות ברצועת עזה

12. כוחות צה"ל המשיכו במהלך היממה האחרונה לתקוף יעדי טרור ברצועת עזה. **מאז תחילת המבצע ביצע צה"ל למעלה מ-1,500 תקיפות ברצועת עזה**. במהלך ליל 20-21 בנובמבר הוגברו התקיפות לדברי דובר צה"ל הושם דגש על **איכות המטרות** כשעיקר המאמץ הוא **לפגוע בממשל חמאס**. בין המטרות שהותקפו ב-20-21 בנובמבר (דובר צה"ל 20-21 בנובמבר 2012):

א. **תשתיות טרור** – במהלך ליל 20-21 בנובמבר הותקפה קומת **משרדי המודיעין הצבאי של חמאס**. המשרדים מוקמו **במרכז תקשורת ברצועת עזה**¹. כמו כן הותקפו דירת מסתור צבאית בדרום הרצועה¹ שהיוותה מרכז קשר ומקום מפגש של פעילי טרור; חוליות מחבלים שעסקו בפעילות טרור; כחמישים משגרים מוטמנים; מנהרות המיועדות לפעילות טרור; שלושה מחסני אמצעי לחימה ואתר ייצור אמצעי לחימה.

¹ מיקום משרדים צבאיים בבניינים המשמשים גופי תקשורת הינה תופעה החוזרת על עצמה.

מימין: תקיפת משגרים מוטמנים בדרום הרצועה, 20 בנובמבר 2012.
לצפייה

. <http://www.youtube.com/watch?v=-keVE02SJ-o&feature=relmfu>
משמאל: השמדת משגר לאתר ירי תוך וידוא שאין בלתי מעורבים באזור, 20 בנובמבר 2012
לצפייה

. <http://www.youtube.com/watch?v=1BijA3I4UGk&feature=relmfu>

- ב. **פעילי טרור** – הותקף בכיר במערך ההגנה האווירית של חמאס. על פי נתוני דובר צה"ל הותקפו עד כה למעלה מ-60 פעילי טרור. ב-20 בנובמבר בשעות הערב התוקף אתר פעילות טרור של הג'האד האסלאמי בפלסטין במהלך התקיפה נהרג **יונס שלוף** פעיל טרור, שהיה אחראי על ירי הרקטות לעבר העיר אילת לפני מספר חודשים.
- ג. **חוליות ירי** – בין החוליות שהותקפו היו: חוליית ירי בשכונת אלעטרה וחוליה שביצעה ירי מג'באליא. בשעות הצהריים הותקף מחבל שזוהה בנקודה ממנה שוגרו הרקטות לעבר ירושלים ב-20 בנובמבר, כמו כן הותקפה חוליה שהתכוונה לשגר טיל נ"ט.
- ד. **אתרים שלטוניים** - הותקף המשרד לביטחון פנים ומתחם שיטור מרכזי. מערך מנהרות בהן מובל דלק לרצועה. במסגרת זאת הותקפו ארבעה צינורות דלק המהווים מקור הכנסה כלכלי משמעותי עבור חמאס.

תקיפת מתחם אבו חצ'רה בעזה- משרד הפנים של חמאס
(<http://www.palinfo.com> 20 בנובמבר 2012)

פעילות חיל הים

13. במקביל לחיל האוויר המשיך גם חיל הים לבצע ירי מהים. במהלך 21 בנובמבר הותקפו מהים אתר שיגורי רקטות מוצב ומבנה ששימשו את פעילי חמאס (דובר צה"ל, 21 בנובמבר 2012).

נפגעים

נפגעים ישראליים

14. **יומו השביעי של המבצע היה רב נפגעים.** במהלך 20 בנובמבר נהרגו שני ישראלים כתוצאה מפגיעת רקטות. ההרוגים הם: חייל צה"ל, רב"ט **יוסף פרטוק**, בן 18 מהישוב עמנואל. הוא נהרג מפגיעת מפצצת מרגמה שנורתה לעבר אחד הישובים במועצה האזורית אשכול. ההרוג השני הוא **עליאן סלאם אנבארי**, שהועסק כעובד במשרד הביטחון בבסיס באזור המועצה האזורית אשכול. **סה"כ נהרגו מאז תחילת מבצע "עמוד ענן" חמישה ישראלים מפגיעת רקטות ופצצות מרגמה.**

15. ב-20 בנובמבר בשעות הבוקר נפצע קצין מילואים באורח בינוני מפגיעת רסיסים באחד הישובים במועצה האזורית אשכול. אדם נוסף נפצע באורח קשה מפגיעה ישירה של רקטה בבית באשקלון. באשדוד נפצעו שבעה בני אדם באורח קל ממטח ירי. ארבעה בני אדם נפצעו כתוצאה מנפילת הרקטה בראשון לציון.

16. סה"כ טיפל מגן דוד אדום **בלמעלה מ-112 בני אדם, כשמונים מהם נפגעי חרדה** (אתר מגן דוד אדום, 21 בנובמבר 2012).

נפגעים פלסטינים

17. כלי התקשורת הפלסטיניים מדווחים, כי ב-20 בנובמבר עמד מספר ההרוגים הפלסטינים ברצועת עזה על 137 ולמעלה מ-1,000 נפצעו. להערכתנו, כשני שלישים ממספר ההרוגים הינם פעילי טרור וכשליש אזרחים בלתי מעורבים, שנהרגו בשוגג.

18. חמאס הודיעה על הוצאתם להורג של שישה בני אדם בשיח' רצ'ואן, שהואשמו בשיתוף פעולה עם ישראל.

מערכת כיפת ברזל

19. מערכת כיפת ברזל המשיכה ליירט בהצלחה חלק ניכר מהרקטות המשוגרות. ב-19 בנובמבר יירטו הסוללות 37 רקטות. מאז תחילת המבצע יירטו סוללות המערכת, הפרוסות בחמש נקודות שונות, 306 רקטות (דובר צה"ל, 17 בנובמבר 2012).

המצב ברצועת עזה בתחום האזרחי

המצב ברצועת עזה

20. אונר"א דיווחה כי לא קיים מחסור במזון ובדלק ברצועה וכי השווקים פתוחים אך הזהירה מהיווצרות משבר בעתיד הקרוב משום שהמעברים לרצועה אינם נפתחים באופן רציף. משרד הבריאות של ממשל חמאס דיווח על מחסור בתרופות חיוניות (אתר אונר"א, 19 בנובמבר 2012).

משאיות אספקה לרצועת עזה בכרם שלום (מתאם הפעולות בשטחים, 20 בנובמבר 2012)

21. ערוץ אלאקצא ממשיך לשדר גם לאחר תקיפת צה"ל. אחד מכתבי התחנה התבטא, כי ערוץ אלאקצא ממשיך לשדר מאולפנים במקומות שונים ברחבי הרצועה "שמטוסי צה"ל אינם

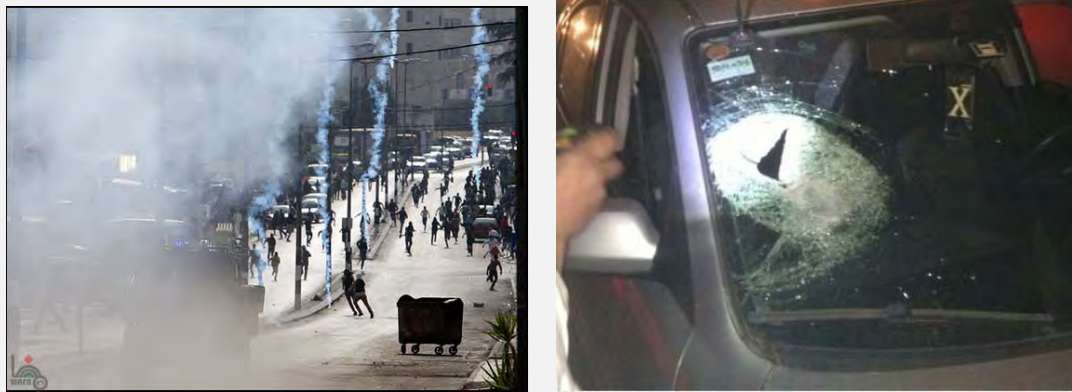
מכירים". לדבריו כל אחד בתחנה יודע את תפקידו בשעת חירום וכלי הרכב של התחנה נעים ברצועה בסמוך לאמבולנסים ורכבי הצלה על מנת להגיע למקומות שנפגעו (אלאח'באר, 20 בנובמבר 2012).

יהודה ושומרון

עליה בהיקף ההפגנות וביטויי מחאה

22. **נמשכים ביטויי ההזדהות הפלסטיניים ברחבי יהודה ושומרון עם תושבי הרצועה.** במסגרת זאת המשיכו להתקיים הפגנות במספר מוקדים שהיו מלוות בביטויים בוטים ואלימים נגד ישראל.

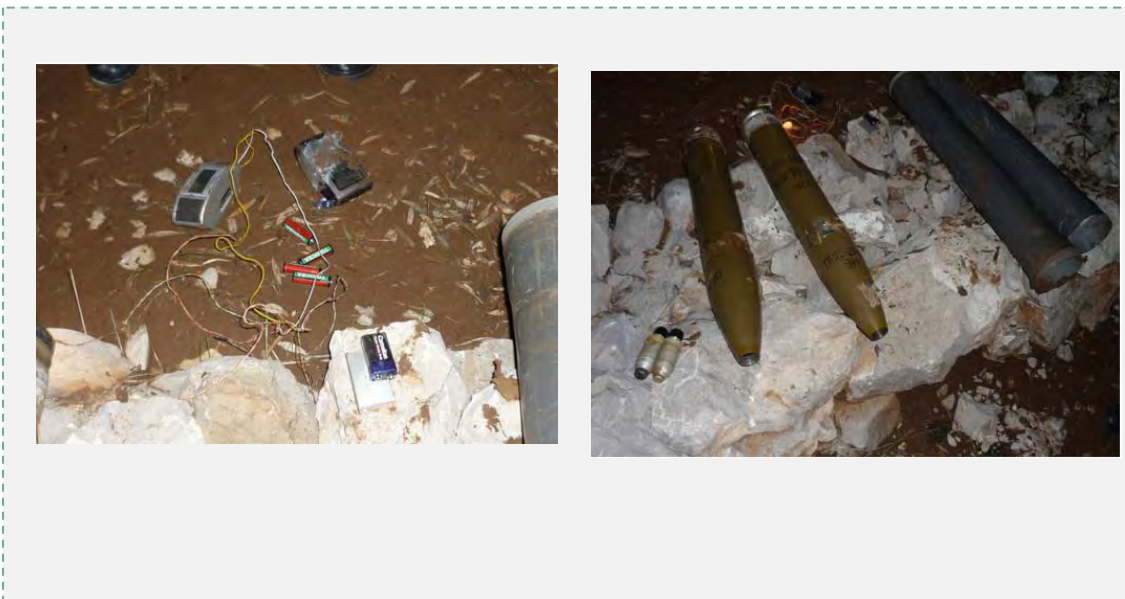
23. ב-20 בנובמבר בשעות הערב יודו אבנים לעבר מכונית ישראלית סמוך לביתר עילית (בגוש עציון). אישה, נהגת הרכב, נפצעה מאבן שהושלכה לעברה באורח בינוני עד קשה ופונתה לבית החולים.

מימין: המכונית, שהותקפה באבנים (צילום: צוותי ההצלה יהודה ושומרון, 20 בנובמבר 2012). משמאל: עימותים סמוך לקבר רחל בבית לחם (<http://www.wafaimages.ps>, 20 בנובמבר 2012)

לבנון

24. צבא לבנון וכוחות יוניפי"ל סיירו באזור בו נמצאו הרקטות על מנת למנוע שיגורים נוספים מהאזור. על פי החקירות הראשונות של גורמים לבנונים לגבי שתי הרקטות שנתפסו על ידי צבא לבנון עולה כי תקלה בשעון העצר היא שגרמה לכך, ששתי הרקטות לא שוגרו. המדובר לטענתם, ברקטות מתוצרת רוסית. כן השיגור היה עשוי עץ. אף גורם לבנוני או פלסטיני לא קיבל אחריות על הירי (אלמרכזיה, 20 בנובמבר 2012).

הרקטות שנמצאו ומנגנון ההפעלה שלהן (אלאנתקאד, 20 בנובמבר 2012)

המשא ומתן להפסקת הלחימה

25. המגעים המתנהלים בקהיר עדין לא הניבו הסכם שיוביל להפסקת הלחימה, למרות דיווחים על כך ממקורות פלסטינים. ב-21 בנובמבר נמשך המשא ומתן, בצל המשך הלחימה.

26. מנהיג הג'האד האסלאמי בפלסטין **רמצי'אן שלח** ציין בראיון לאלג'זירה, כי **הפסקת אש בלבד אינה מספקת**. לדבריו על מנת שההרגעה תהיה יציבה יש לדון גם במניעת גישה של אזרחים וחקלאים לקרבת הגבול, בהפסקת הגבלת חופש הפעולה של הדייגים ברצועת עזה, ובסוגיית המעברים ו"המצור" על עזה. לטענתו הישראלים מוכנים להפסקת אש בין הצדדים אולם הם אינם מעוניינים לעסוק בסוגיות הללו (ערוץ אלג'זירה, 20 בנובמבר 2012).

27. "מקורות פלסטינים" מסרו לכתב אלחיאית הלונדוני (19 בנובמבר 2012), כי קיימות **שתי גישות** באשר לאופיו של ההסדר המתגבש: **גישה מצמצמת** לפיה תפסקנה הפעולות הישראליות ויופסק הירי הפלסטיני; ו**גישה מרחיבה** לפיה יושג "הסכם מלא", שיכלול את מגוון הסוגיות העומדות על הפרק. **גישה שלישית**, על פי אותם המקורות, גורסת **הפסקת אש בשלב ראשון** והשגת **הסכם נרחב בשלב השני**. אותם מקורות הוסיפו, כי חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין דורשים השגת הסכם מרחיב.

המלחמה על התודעה

28. להלן עיקרי המסרים של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין ביממה האחרונה:

א. **המשך האיומים כלפי ישראל לבל תבצע מהלך קרקעי ברצועת עזה.**

- ב. חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין **שומרים עדיין על יכולותיהם הצבאיות**. אמנם יכולת ירי הרקטות שלהם נפגעה, אך לא באותה מידה שישראל טוענת.
- ג. **הדגשת הסבל הפלסטיני והקורבנות בקרב האזרחים**, בדגש על ילדים², תוך העלאת הטענה, שישראל פוגעת באזרחים במכוון על מנת להפעיל לחצים על המחבלים.
- ד. אזרחי רצועת עזה **מביעים תמיכה** בחמאס והם ימשיכו להחזיק מעמד חרף הקרבות.
- ה. **קיים מחסור בציוד רפואי ובתרופות** בבתי החולים ברצועה, אשר נגרם כתוצאה מה"מצור" המוטל עליה.

פינת הכזבים

29. ג'ון דוניסון (Jon Donnison), כתב רשת BBC הבריטית, השתמש בתמונת ילדה, שנהרגה בלחימה בסוריה, והציג אותה כילדה שנהרגה מהפצצת צה"ל ברצועה במסגרת מבצע "עמוד ענן". הדבר נחשף ע"י ארגון Stand With Us בבריטניה, וצוטט ע"י BBC Watch. לאחר החשיפה פרסם דוניסון התנצלות בטוויטר בזו הלשון: "תמונה שפרסמתי... מראה ילדה שנפגעה, והיא לא הייתה מעזה כפי שאמרתי, אלא כנראה מסוריה. אני מתנצל" (גלובס, כתבתו של עדי בן ישראל, 20 בנובמבר 2012).

הזירה הבינלאומית

מועצת הביטחון

30. ארה"ב **מנעה** קבלת החלטה בלתי מאוזנת במועצת הביטחון ב-20 בנובמבר בעניין הלחימה. הסיבה לכך, על פי ארין פלטון, דוברת המשלחת האמריקאית באו"מ, הינה **שהחלטה לא נגעה בשורש הבעיה** שהיא, התקפות הרקטות ע"י חמאס נגד ישראל. לדברי הדוברת נעדרה מההודעה קריאה להפסקה מיידית וקבועה של ירי הרקטות מרצועת עזה נגד ישראל (רויטרס, 20 בנובמבר 2012).

ביקור שרת החוץ האמריקאית בישראל

31. במטרה לגבות את המאמצים הדיפלומטיים להשגת מתווה, שיביא לסיום הלחימה ביקרה שרת החוץ האמריקאית הילרי קלינטון בירושלים ונפגשה עם ראש הממשלה נתניהו (20 בנובמבר). מירושלים יצאה שרת החוץ לקהיר. בתום הפגישה הודה ראש ממשלת ישראל לשרת החוץ על תמיכתה במבצע "עמוד ענן" וציין כי ישראל חייבת לנקוט בכל צעד שיהיה נחוץ להגנה על עמה.

32. שרת החוץ הדגישה את התמיכה האמריקאית הבלתי מעוררת בביטחון ישראל והוסיפה:

"That is why we believe it is essential to de-escalate the situation in Gaza. **The rocket attacks from terrorist organizations inside Gaza on Israeli cities and**

² ערוץ אלאקצא שידר ב-18 בנובמבר מסיבת עיתונאים מבויתת של ילדים מעזה, הפונים למצפוננו של העולם. במהלך מסיבת עיתונאים התפרץ למקום צעיר פלסטיני, כשבידו גופת ילד קטן.

towns must end and a broader calm restored. The goal must be a durable outcome that **promotes regional stability** and advances the security and legitimate aspirations of Israelis and Palestinians alike". (על פי הודעת היועץ לענייני תקשורת של רה"מ, 20 בנובמבר 2012)

ביקורים ברצועת עזה

משלחת הליגה הערבית

33. ב-20 בנובמבר ביקרה ברצועת עזה משלחת שרי החוץ של הליגה הערבית בראשות מזכיר הליגה הערבית **נביל אלערבי**. השתתף במשלחת גם שר החוץ התורכי. המשלחת קיימה ביקורי תנחומים בבית משפחת אלדלו, שבניה נהרגו בתקיפה הישראלית, ובבית משפחתו של אחמד אלג'עברי, המפקד הצבאי הבכיר של חמאס. כמו כן ביקרה המשלחת בבית החולים שפאא'. במסיבת עיתונאים קרא **נביל אלערבי** לקהילה הבינלאומית למקד מאמציה ב"סיום הכיבוש" ובהקמת מדינה עצמאית, שבירתה ירושלים המזרחית.

34. ביקר המשלחת מהווה **שיא חדש בהפגנת התמיכה הערבית בחמאס** לאחר ביקור ראש ממשלת מצרים ומשלחות מצריות פוליטיות ועממיות. הביקורים הללו, בראיית חמאס, צפויים לחזק את ביטחונה העצמי ומצטרפים להישגיה במהלך הלחימה הנוכחית.

משלחת איראנית לרצועה ?

35. בתקשורת האיראנית פורסם בימים האחרונים, כי בשבוע הבא עומדת לבקר ברצועה משלחת פרלמנטרית, במטרה להביע הזדהות עם הפלסטינים ולהעביר תרופות לרצועה. המשלחת תורכב מכמה חברי הוועדה לביטחון לאומי ומדיניות החוץ של הפרלמנט. סביב הביקור מתנהלים מגעים עם הלשכה לשמירת האינטרסים של מצרים בטהראן. כמו כן התקיימו שיחות טלפון בעניין זה עם ח'אלד משעל ורמצ'אן שלח. טרם ברור לנו, בשלב זה, האם מצרים הביע הסכמתה לביקור (מהר, איסנא, 17 בנובמבר 2012; פארס, 16 בנובמבר 2012; עצר איראן, 20 בנובמבר 2012).